

Sygn. akt I C 807/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Irena Żarnowska-Sporysz

Protokolant: prot. sądowy Anna Łachman

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2015 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. A. (1)**

przeciwko **M. N. (1)**

o zapłatę

I. powództwo oddała;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

sygn. akt I C 807/14

UZASADNIENIE

wyroku

z dnia 10 grudnia 2015 r.

Powód A. A. (1), w ostatecznie sprecyzowanym żądaniu pozwu, domagał się zasądzenia od pozwanego M. N. (1) kwoty 100 000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę oraz kwoty 274 062,40 zł tytułem odszkodowania za szkodę, wyrządzone sporządzeniem przez pozwanego fałszywej opinii w postępowaniu sądowym, którego powód był uczestnikiem. Z ostrożności procesowej, wniósł także o nieobciążanie go obowiązkiem zwrotu przeciwnikowi procesowemu kosztów procesu w razie oddalenia powództwa w jakiegokolwiek części.

Uzasadniając swoje żądanie powód wskazał, iż pozwany jest biegłym sądowym. W postępowaniu sądowym o dział spadku po zmarłej matce A. A. (1) i zniesienie współwłasności, na zlecenie Sądu rozpoznającego sprawę, w dniu 14 września 2007 r. M. N. (2) wydał opinię w przedmiocie wartości nieruchomości wchodzących w skład masy spadkowej, m.in. nieruchomości zlokalizowanej przy ulicy (...) (...) w (...). Powód zarzucił, iż pozwany celowo zataił w treści opinii, iż przedmiotową nieruchomość można podzielić fizycznie poprzez wyodrębnienie dwóch samodzielnych lokali, iż na działce zlokalizowany jest także wolnostojący budynek gospodarczy, a także iż do budynku mieszkalnego dobudowane są dwa garaże. Wskazał, iż nie było przeszkód, aby pozwany wszedł na teren posesji i dokonał starannych oględzin, a w konsekwencji opisu nieruchomości, w szczególności teren nie jest ogrodzony, a ponadto – wbrew twierdzeniom M. N. (1) – powód nie czynił mu w tym zakresie żadnych trudności. Dodatkowo wartość nieruchomości ustalona przez pozwanego została w przedmiotowej opinii zawyżona. W rezultacie w przedmiotowej sprawie cywilnej zapadł niekorzystny dla powoda wyrok – nieruchomość przy ulicy (...) (...) w (...) została przydzielona na wyłączną własność

siostrze powoda, a nie podzielona fizycznie poprzez wyodrębnienie dwóch samodzielnych lokali, tak jak domagał się tego powód. Spowodowało to, iż A. A. (1) podupadł na zdrowiu – zmuszony był podjąć leczenie kardiologiczne, psychiatryczne, a także cierpi na bezsenność i dolegliwości gastryczne. Na szkodę majątkową powoda składa się wartość utraconych pożytków cywilnych z nieruchomości położonej w (...) przy ulicy (...) (...) za okres od 2007 r. do 2015 r., w tym za wynajem nieujawnionego w opinii pozwanego budynku gospodarczego, koszty leczenia rozstroju zdrowia, jakiego powód doświadczył w rezultacie działania pozwanego oraz koszty licznych postępowań sądowych, które powód zmuszony jest prowadzić w związku ze sfalszowaną przez pozwanego opinią. Żądanie zadośćuczynienia ma zaś wynagrodzić krzywdę, jakiej powód doznał w związku z rozstrojem jego zdrowia.

Pozwany M. N. (2) wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu od powoda.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazał, iż jako biegły sądowy zobligowany jest do sporządzania opinii, zgodnie z zakresem odezwy zlecającego Sądu. Podniósł, iż opinię w sprawie cywilnej z udziałem powoda i jego siostry przygotował głównie w oparciu o dokumenty zalegające w aktach sprawy, w tym opinię B. P. z 2004 r. sporządzoną na zlecenie powoda, gdyż pomimo licznych zawiadomień o terminie oględzin nieruchomości, kierowanych do powoda, A. A. (1) nie wpuścił go na teren posesji, uniemożliwiając tym samym dokładną wizję lokalną przedmiotu wyceny. Podkreślił, iż powód miał w ramach toczącego się postępowania działowego dwukrotnie możliwość zakwestionowania merytorycznie sporządzonej przez niego opinii, a to składając zarzuty do opinii lub kwestionując jej wartość dowodową w apelacji, jednakże z żadnej z tych możliwości nie skorzystał.

Bezsporne w sprawie były następujące okoliczności:

Ponadto Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

/dowód: operat szacunkowy mgr inż. B. P. z dnia (...) lipca 2004 r. t. I k. 50-91/

Ponadto, w dniu 25 września 2006 r. B. P., będący również specjalistą z zakresu budownictwa ogólnego, sporządził na zlecenie A. A. (1) opinię dotyczącą możliwości podziału fizycznego nieruchomości przy ulicy (...) (...) w (...) poprzez wyodrębnienie dwóch samodzielnych lokali mieszkalnych z osobnym wejściem. B. P. pozytywnie zaopiniował taką możliwość.

/dowód: opinia mgr inż. B. P. z dnia 25 września 2006 r. t. I k. 127-131/

Wybrane strony z wyżej wymienionych opinii A. A. (1) przedłożył do akt postępowania działowego toczącego się do sygnatury akt I Ns 1323/03/S.

/dowód: uzasadnienie postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, Wydział I Cywilny, z dnia 8 stycznia 2008 r., sygn. akt I Ns 1323/03/S t. II k. 344-353/

Z kolei w dniu 27 lutego 2007 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia, Wydział I Cywilny, w toku postępowania do sygn. akt I Ns 1323/03/S, skierował do M. N. (1) odezwę w przedmiocie oszacowania wartości rynkowej m.in. nieruchomości położonej w (...) przy ulicy (...) (...) wchodzącej w skład schedy spadkowej. Sąd wskazał, iż w razie gdyby A. A. (1) czynił przeszkody w udostępnieniu nieruchomości, opinię należy wydać w oparciu o dane znajdujące się w aktach sprawy, uwzględniając m.in. uwagi E. K. poczynione w zakresie stanu technicznego budynku posadowionego na nieruchomości.

/dowód: odezwa Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, Wydział I Cywilny, sygn. akt I Ns 1323/03/S t. II k. 274/

W dniu 14 września 2007 r. M. N. (2) sporządził opinię w zakresie zakreślonym odezwą Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, Wydział I Cywilny. W treści opinii biegły wskazał, iż w dniu (...) sierpnia 2007 r. usiłował dokonać wizji lokalnej nieruchomości położonej w (...) przy ulicy (...) (...), jednakże ponieważ nie została mu ona udostępniona przez A. A. (1), dokonał jedynie oględzin zewnętrznych i oparł się na dokumentach zalegających w

aktach sprawy. W ramach opisu nieruchomości przy ulicy (...) (...) w (...) M. N. (2) wskazał, iż posadowiony jest na niej budynek mieszkalny z dobudowanym garażem – całość w złym stanie technicznym. Wartość przedmiotowej nieruchomości biegły określił na 309 400 zł.

/dowód: opinia sądowa biegłego M. N. (1) sporządzona w sprawie do sygn. akt I Ns 1323/03/S t. II k. 275-334/

W odpowiedzi na wezwanie Sądu prowadzącego postępowanie działowe do zgłoszenia zarzutów do sporządzonej przez M. N. (1) opinii, A. A. (1) wskazał, iż opinię tę kwestionuje w całości. W ramach uzasadnienia swojego stanowiska podniósł jedynie, iż dopuszczenie dowodu z przedmiotowej opinii było nadużyciem ze strony Sądu w sytuacji, gdy w aktach sprawy zalegały już sporządzone na jego zlecenie opinie mgr inż. B. P..

/dowód: zarzuty A. A. (1) do opinii biegłego do sygn. akt I Ns 1323/03/S t. II k. 336; pismo procesowe A. A. (1) do sygn. akt I Ns 1323/03/S t. II k. 337/

Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, postanowieniem z dnia 8 stycznia 2010 r., wydanym do sygnatury akt I Ns 1323/03/S dokonał działu spadku po A. A. (2) i zniesienia współwłasności w ten sposób, iż nieruchomość położoną w (...) przy ulicy (...), której wartość ustalił na 309 400 zł, przyznał na wyłączną własność siostry A. E. K. za stosowną dopłatą na rzecz uczestnika.

W uzasadnieniu przedmiotowego postanowienia Sąd wskazał, iż wnioskodawczyni E. K. wniosła o przyznanie na jej wyłączną własność nieruchomości przy (...) w (...), zaś nieruchomości przy ulicy (...) (...) w (...) na wyłączną własność A. A. (1), gdyż ta pierwsza przedstawia wartość prawie o 100 000 zł wyższą, a jedynie E. K. dysponuje środkami finansowymi wystarczającymi na dokonanie dopłat wyrównujących dysproporcję w wartości przyznanych uczestnikom składników majątkowych. Z kolei A. A. (1) w pierwszej kolejności domagał się podziału fizycznego nieruchomości przy ulicy (...) (...) w (...) poprzez wyodrębnienie dwóch samodzielnych lokali, zaś w razie odrzucenia takiej możliwości przez Sąd akceptował sposób podziału wskazany przez wnioskodawczynię. Sąd przyjął, iż sporna nieruchomość przy ulicy (...) (...) (...) w (...) zabudowana jest budynkiem mieszkalnym z dobudowanymi garażami i jej wartość wynosi 309 400 zł, zgodnie z opinią sporządzoną przez M. N. (1). Sąd wyjaśnił, iż ustalając wartość nieruchomości oraz inne istotne w sprawie okoliczności nie mógł się oprzeć na opiniach przedłożonych przez A. A. (1), gdyż w postępowaniu cywilnym mają one jedynie walor dokumentu prywatnego i stąd konieczne było dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego. Sąd wskazał, iż żądanie podziału fizycznego nieruchomości w (...) przy ulicy (...) (...) w (...) w sposób wnioskowany przez A. A. (1) było nieuzasadnione, gdyż, po pierwsze, uczestnik nie zgłosił wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa, który ustaliłby czy taki podział nieruchomości jest w ogóle możliwy, po drugie żadna ze stron nie zgłosiła gotowości sfinansowania stosownych prac adaptacyjnych, wreszcie ten rodzaj podziału wiązałby się z koniecznością wyrównania siostrze A. A. (1) różnicy w wartości przyznanych składników majątkowych, zaś uczestnik nie jest w stanie ponieść ciężaru dopłat. Przeciwnie takiemu rozwiązaniu przemawia również postawa uczestnika, który nie dba o nieruchomości będące w jego posiadaniu i swoją postawą uniemożliwia wspólne korzystanie z nieruchomości.

/dowód: postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, Wydział I Cywilny, z dnia 8 stycznia 2008 r., sygn. akt I Ns 1323/03/S wraz z uzasadnieniem t. II k. 341-353/

Przedmiotowe postanowienie zostało zaskarżone przez A. A. (1) apelacją. W jej uzasadnieniu A. A. (1) nie zakwestionował w żaden sposób opinii biegłego sądowego M. N. (1), a jedynie wskazał, iż zaskarżone orzeczenie jest błędne, gdyż możliwym było dokonanie podziału nieruchomości położonej w (...) przy ulicy (...) (...) (...) w (...) poprzez wyodrębnienie dwóch odrębnych lokali, czego dowodem jest zalegająca w aktach opinia B. P. sporządzona na jego zlecenie.

/dowód: apelacja B. P. do sygn. akt I Ns 1323/03/S t. II k. 354-355/

Postanowieniem Sądu Rejonowego dla Krakowa – Śródmieścia w (...), Wydział I Cywilny, z dnia 27 maja 2008 r., sygn. akt I Ns 1323/03/S, apelacja A. A. (1) została odrzucona z powodu niezuzupełnienia w wyznaczonym terminie

braków formalnych, wobec czego postanowienie tamtejszego Sądu co do istoty sprawy z dnia 8 stycznia 2008 r. uprawomocniło się.

/dowód: postanowienie o odrzuceniu apelacji A. A. (1) t. II k. 356/

3 lipca 2012 r., rzeczoznawca majątkowy B. P. sporządził na zlecenie A. A. (1) wycenę wolnostojącego budynku gospodarczego zlokalizowanego przy ulicy (...) w (...), wskazując, iż został on pominięty w dotychczasowych wycenach. Jego wartość rzeczoznawca oszacował na 27 750 zł.

/dowód: operat szacunkowy mgr inż. B. P. z dnia 3 lipca 2012 r. t. I k. 92-126/

Wolnostojący budynek gospodarczy posadowiony w głębi działki zlokalizowanej przy ulicy (...) w (...) nie jest widoczny z ulicy.

/dowód: fotografie t. II k. 234-240; fotografie załączone do operatu szacunkowego mgr inż. B. P. z dnia 3 lipca 2012 r. t. I k. 92-126/

Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2014 r. prokurator Prokuratury Rejonowej Kraków Śródmieście – Wschód, sygn. akt 4 DS. 793/14 odmówiła wszczęcia postępowania w sprawie przedstawienia przez biegłego sądowego z zakresu szacowania wartości nieruchomości w toku postępowania przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie Wydział I Cywilny w Krakowie sygn. akt I Ns 1323/03/S w dniu (...)września 2007 roku w (...) fałszywej opinii mającej służyć za dowód w postępowaniu, w której nieprawidłowo dokonał wyceny nieruchomości będących przedmiotem działu spadku po A. A. (2), tj. o przestępstwo z art. 233 § 4 k.k., a to wobec przedawnienia karalności czynu.

W uzasadnieniu przedmiotowego postanowienia wskazano m.in. że A. A. (1) składał już do tamtejszej Prokuratury zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa złożenia fałszywych zeznań, złożenia fałszywych opinii oraz przekroczenia uprawnień przez sędziego w przedmiotowym postępowaniu cywilnym. Wszystkie sprawy wszczęte z jego powiadomień zakończyły się prawomocnymi odmowami wszczęcia postępowania z uwagi na brak znamion czynu zabronionego.

/postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Kraków – Śródmieście w Krakowie z dnia 25 czerwca 2014 r., sygn. akt 4 DS. 793/14 t. I k. 19-21/

***

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zalegających w aktach sprawy, przedłożonych przez powoda lub pochodzących z akt postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, Wydział I Cywilny, do sygnatury I Ns 1323/03/S, których autentyczność nie budziła żadnych wątpliwości Sądu, jak również nie była kwestionowana przez strony.

Sąd oddalił wnioski powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego psychiatry na okoliczność istnienia i zakresu szkody na zdrowiu A. A. (1) wywołanej działaniem pozwanego oraz dowodu z opinii biegłego do spraw szacowania wartości nieruchomości, gdyż uznając roszczenie powoda za nieuprawnione co do zasady, niecelowym było prowadzenie postępowania dowodowego co do należytej wysokości roszczeń zgłoszonych przez powoda.

Z tych samych względów, to jest z uwagi na uznanie roszczenia powoda za nieudowodnione co do zasady, Sąd pominął dowody z dokumentacji medycznej oraz faktur za zakup leków przedłożonych przez powoda. Na marginesie jedynie wskazać należy, iż część przedłożonej dokumentacji medycznej nie stwierdzała chorób atypowych dla wieku i ogólnej kondycji zdrowotnej powoda, zaś niektóre faktury obejmowały specyfiki nie związane z żadną dolegliwością, które wskazywał powód jako konsekwencje rzekomego deliktu pozwanego, np. leki przeciwinfekcyjne (D., D.) czy preparaty stosowane w razie stłuczenia tkanek i stawów (A.).

Począwszy od rozprawy w dniu 11 czerwca 2015 r., wobec wyczerpania innych środków dowodowych oraz istnienia potrzeby dalszego wyjaśnienia niektórych istotnych okoliczności faktycznych, Sąd usiłował przesłuchać strony postępowania. Na rozprawie w dniu 11 czerwca 2015 r. A. A. (1) wskazał, iż ma chore gardło, 39 stopni gorączki, zażywa antybiotyki, nie da rady w dniu dzisiejszym zeznawać i wniósł o odroczenie rozprawy. Sąd przychylił się do tego wniosku /t. II k. 269/. Na kolejny termin, tj. 26 sierpnia 2010 r., A. A. (1) nie stawiał się, przedkładając pismo z prośbą o usprawiedliwienie jego nieobecności z uwagi na stan zdrowia, do którego nie zostało jednakże załączone zaświadczenie od lekarza sądowego /t. II k. 373-376/. Wobec niestawiennictwa powoda Sąd odroczył rozprawę, zobowiązując jednakże A. A. (1) do przedłożenia zaświadczenia od lekarza sądowego pod rygorem uznania jego niestawiennictwa za nieusprawiedliwione /t. II k. 377/. Zobowiązaniu temu powód nie uczynił zadość. Kolejny termin rozprawy został wyznaczony na dzień 19 listopada 2015 t., zaś w dniu 10 września 2015 r. wpłynęło do tut. Sądu pismo powoda z informacją, iż na ten dzień ma wyznaczoną wizytę w Poradni K.i wnosi o zmianę terminu rozprawy /t. II k. 380-381/. Żądaniu temu Sąd uczynił zadość, wyznaczając kolejny termin rozprawy na dzień 10 grudnia 2015 r. Powód stawiał się na rozprawę, wnosząc jednakże o odroczenie rozprawy z uwagi na swój stan zdrowia i przedkładając m.in. zaświadczenie od lekarza sądowego, z którego wynikało, iż w dniu 10 grudnia 2015 r., A. A. (1) jest zdolny do udziału w rozprawie. Powód wskazał, iż ocena lekarza sądowego jest mylna, gdyż nie wziął on pod uwagę skutków ubocznych leków, które zażywa, m.in. przeciwbólowego leku K.. /t. II k. 396-397/. Oświadczył, iż nie wyraża zgody na przesłuchanie go w dniu dzisiejszym.

Wobec przeszkód stawianych przez powoda, Sąd na rozprawie w dniu 10 grudnia 2015 r. postanowił pominąć dowód z jego przesłuchania (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACA 499/14, zgodnie z którym strona, która nie stawia się na rozprawie lub odmawia składania zeznań, podejmuje ryzyko, że zastosowanie znajdzie przepis art. 302 § 1 KPC. Strona nie może wówczas skutecznie zarzucać naruszenia jej praw procesowych). Aby nie naruszyć zasady równouprawnienia stron, Sąd zrezygnował również z przesłuchania pozwanego (zob. uzasadnienie wyr. SN z 8.2.2002 r., II CKN 672/00, Legalis; uzasadnienie post. SN z 21.5.2003 r., IV CKN 174/01, Legalis).

Sąd pominął także dowód z przesłuchania świadka wnioskowanego przez powoda w piśmie z dnia 7 stycznia 2015 r. /t. I k. 147/, gdyż powód nie wykonał zobowiązania Sądu do wskazania danych osobowych tego świadka oraz tezy dowodowej, na którą świadek ma być słuchany /t. I k. 166/.

Nie znajdowały również uzasadnienia wnioski dowodowe A. A. (1) dotyczące dopuszczenia dowodu z dokumentów zalegających w aktach sprawy karnej VI K 197/14 prowadzonej przeciwko M. N. (1), albowiem ewentualne nieprawidłowości, jakich pozwany dopuścił się w innym postępowaniu, są irrelevantne dla ustalenia okoliczności istotnych niniejszej sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo A. A. (1) o zapłatę przez M. N. (1) zadośćuczynienia oraz odszkodowania za szkody wyrządzone poprzez sporządzenie fałszywej opinii w toku postępowania sądowego z udziałem powoda nie zasługuje na uwzględnienie.

Roszczenie powoda w zakresie odszkodowania za szkodę w postaci utraconych pożytków cywilnych oraz poniesionych kosztów prowadzonych postępowań sądowych wywodzi się z art. 415 k.c., zgodnie z którym, kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Z kolei żądanie zapłaty odszkodowania obejmującego koszty leczenia ma swoje oparcie dodatkowo w art. 444 § 1 k.c., zgodnie z którym w razie uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty, a ponadto, zgodnie z art. 445 § 1 k.c., sąd może także przyznać poszkodowanemu odpowiednią kwotę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Przesłankami odpowiedzialności deliktowej są: zawinione i bezprawne zachowanie sprawcy, szkoda oraz adekwatny związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem sprawczym a naruszeniem dobra. Żadna z przesłanek odpowiedzialności wynikających z art. 415 k.c. nie jest objęta domniemaniem. W przypadku zatem, gdy poszkodowany

dochodzi roszczenia o naprawienie szkody na podstawie art. 415 k.c., musi wykazać wszystkie przesłanki odpowiedzialności adresata jego roszczeń (art. 6 k.c.).

W pierwszej kolejności należy zatem dokonać oceny zachowania pozwanego przez pryzmat bezprawności i zawinięcia, w szczególności czy złożona przez niego w postępowaniu do sygnatury akt I Ns 1323/03/S opinia została opracowana sumiennie, zgodnie z najlepszą wiedzą i kanonami obowiązującymi w danej dziedzinie. Zarzuty powoda w tym zakresie okazały się całkowicie bezzasadne.

I tak zarzut, iż pozwany nie ujął w swojej opinii możliwości podziału fizycznego nieruchomości położonej w (...) przy ulicy (...) poprzez wyodrębnienie dwóch samodzielnych lokali jest o tyle bezzasadny, iż odezwa, którą Sąd rozpoznający sprawę działową skierował do M. N. (1) nie obejmowała w ogóle tej okoliczności. Dowód z opinii biegłego na tę okoliczność nie został w ogóle dopuszczony przez Sąd – jak wynika z uzasadnienia postępowania kończącego postępowanie działowe – gdyż nie został złożony wniosek dowodowy w tym zakresie przez żadnego z uczestników. Co więcej, właściwym do oceny takiej okoliczności jest nie biegły z zakresu wyceny nieruchomości, jakim jest M. N. (2), ale z zakresu budownictwa, a więc opiniowanie co do możliwości ewentualnego podziału fizycznego leżało nie tylko poza zakresem skierowanej do pozwanego odezwy, ale także poza zakresem jego kompetencji. Nie sposób zatem czynić mu żadnych zarzutów z tego powodu, iż sporządzona przez niego opinia nie rozstrzygała przedmiotowej kwestii.

Następnie, niezrozumiały jest zarzut A. A. (1), iż pozwany zataił, iż do budynku posadowionego na spornej nieruchomości dobudowane zostały garaże. W treści opinii pozwanego ta okoliczność jest bowiem wprost ujęta.

Trafnie natomiast powód zauważa, iż M. N. (2) pominął w swojej opinii fakt, iż na nieruchomości znajduje się również wolnostojący budynek gospodarczy. W tym zakresie jednakże nie sposób pozwanemu przypisać winy w jakiegokolwiek postaci. Po pierwsze, M. N. (2), mimo licznych monitów w tym przedmiocie skierowanych do powoda, nie został przez A. A. (1) wpuszczony na sporną nieruchomość. Bez znaczenia pozostaje fakt, iż nie jest ona z każdej strony ogrodzona i można na nią swobodnie wejść – wstęp na cudzą nieruchomość każdorazowo wymaga zgody osoby uprawnionej i gdyby powodowi zależało na rzetelnej wycenie, winien stawić się na wyznaczony termin wizji lokalnej i udostępnić biegłemu nieruchomość w celu dokonania dokładnych oględzin. Z załączonych w aktach fotografii wynika zaś, iż zlokalizowany przy ulicy (...) w (...) wolnostojący budynek gospodarczy nie jest widoczny z ulicy, stąd nie można M. N. (1) czynić zarzutu, iż nie ujął go w opisie nieruchomości. Co więcej, budynek ten nie został ujęty również w operacie szacunkowym B. P., sporządzonym na zlecenie A. A. (1) w 2004 r., który powód przedłożył do akt sprawy działowej, jako miarodajny – jego zdaniem – dla ustalenia stanu i wartości nieruchomości. Tymczasem, obok oględzin zewnętrznych, to właśnie ta opinia stanowiła podstawę dla ustaleń dotyczących opisu i stanu nieruchomości poczynionych przez M. N. (1) w jego opinii sądowej. Wreszcie trafnie zauważa pozwany, iż powodowi w toku postępowania działowego przysługiwały stosowne środki procesowe, przy pomocy których mógł on skorygować omyłkę biegłego – zarzuty do opinii i apelacja. W żadnym z nich jednak A. A. (1) nie wspomniał o nieprecyzyjnym opisie nieruchomości przyjętym przez biegłego. Dopiero w 2012 r. powód zlecił uzupełniającą ekspertyzę, w celu ustalenia wartości przedmiotowego budynku gospodarczego. Wina M. N. (1) w sporządzeniu nieprecyzyjnego opisu nieruchomości przy ulicy (...) w (...), choćby w postaci winy nieumyślnej polegającej na niedołożeniu należytej staranności, nie została mu zatem w żaden sposób udowodniona.

Powód zarzuca pozwanemu także zawyżenie wartości nieruchomości przy ulicy (...) w (...), nie wskazując jednakże żadnych konkretnych uchybień w rozumowaniu biegłego, jakich ten miałby się dopuścić. Niezależnie od tego, iż twierdzenie A. A. (1) w tym zakresie pozostaje jedynie gołosłowne, ponownie wskazać należy, iż właściwą drogą do weryfikacji poprawności ustalonej przez biegłego sądowego wartości nieruchomości, będącej przedmiotem podziału, są zarzuty do opinii biegłego, a następnie postępowanie apelacyjne. Z możliwości tych A. A. (1) nie skorzystał, nie dając tym samym biegłemu szansy ewentualnej rewizji swoich ustaleń. Dodać jeszcze należy, iż zarzut nieprawidłowej wyceny nieruchomości powód wywodzi z różnicy między wartością ustaloną w 2004 r. przez B. P. w prywatnym operacie a wartością przyjętą przez M. N. (1) w 2007 r. w opinii sporządzonej na zlecenie Sądu. A. A. (1) winien jednak wziąć pod uwagę, iż rok 2007 był rokiem, który zapoczątkował gwałtowny wzrost cen nieruchomości, stąd

z całą pewnością wartość spornej nieruchomości w 2007 r. była znacznie wyższa niż w chwili, w której swój operat szacunkowy sporządził B. P..

Zauważyć jeszcze należy, iż zgodnie z art. 11 k.p.c. sąd cywilny związany jest jedynie prawomocnym wyrokiem karnym skazującym. Ustalenia żadnych innych orzeczeń zapadłych w postępowaniu karnym, w tym prokuratorskiego postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania, na które kilkakrotnie powoływał się powód, nie są w żaden sposób dla sądu cywilnego skarżące. Niezależnie od tego, wskazać należy, iż w postępowaniu karnym ograniczona jest możliwość wydania merytorycznego rozstrzygnięcia, np. odmowy wszczęcia postępowania z powodu braku znamion czynu zabronionego, w sytuacji ujawnienia się ujemnej przesłanki w postaci przedawnienia karalności czynu (zob. np. uchwała Sądu Najwyższego z 13 marca 1997 r., I KZP 1/97). Odmowa wszczęcia postępowania przez prokuratora z powodu przedawnienia karalności czynu niekoniecznie zatem musi oznaczać, iż czyn przestępny w ogóle zaistniał.

Dodać można jeszcze, iż wysoce wątpliwym w niniejszej sprawie jest wystąpienie także pozostałych przesłanek odpowiedzialności deliktowej pozwanego, jak chociażby zaistnienie adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zachowaniem pozwanego a zaistniałą u powoda szkodą. Mając na uwadze motywy Sądu wydającego postępowanie podziałowe, wydaje się, iż ujęcie lub nie w opisie i wycenie spornej nieruchomości budynku zlokalizowanego przy ulicy (...) w (...), pozostaje irrelevantne dla zapadłego rozstrzygnięcia. To zupełnie inne względy, na które M. N. (2) nie miał żadnego wpływu, zadecydowały o przyznaniu spornej nieruchomości na wyłączną własność siostrze powoda, a nie o jego podziale fizycznym zgodnie z wnioskiem A. A. (1).

Konkludując uznać zatem należy, iż w zachowaniu M. N. (1) nie sposób dopatrzyć się bezprawności i zawinienia i już sama ta okoliczność, skutkować musi oddaleniem powództwa w całości. Niezależnie od powyższego, stwierdzić należy iż zgodnie z treścią art. 361 kc zobowiązany do naprawienia szkody ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania z którego szkoda wynika. Nie jest natomiast normalnym następstwem tak wydanego postanowienia działowego jak i sporządzonej w tamtym postępowaniu opinii szacunkowej - uszczerbek na zdrowiu powoda ani ewentualna szkoda w postaci utraconych pożytków. Niezależnie bowiem od tego że powód jeżeli nie zgadzał się z opinią biegłego to mógł złożyć do niej merytoryczne zarzuty, a co do rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego skutecznie je zaskarżyć – czego nie uczynił - to jeszcze zauważyć należy iż Sąd dokonał działu spadku i zniesienia współwłasności w taki sposób, że tak powód jak i jego siostra uzyskali wartościowo tyle samo. Powód nie został więc poszkodowany w wyniku tego postępowania co dodatkowo wspiera stanowisko o bezzasadności wniesionego przez A. A. (1) powództwa.

Zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Zasądzona od powoda na rzecz pozwanego, w punkcie II sentencji wyroku, kwota 7 217 zł stanowi równowartość wynagrodzenia adwokata w stawce minimalnej 7 200 zł za prowadzenie niniejszej sprawy, określonej na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od złożenia dokumentu pełnomocnictwa.

Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku powoda o nieobciążanie go obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów zastępstwa procesowego. Zakwalifikowanie przypadku jako szczególnie uzasadnionego w rozumieniu art. 102 k.p.c. wymaga rozważenia całokształtu okoliczności faktycznych sprawy, a więc m.in. sytuacji osobistej i majątkowej strony, ale także sposobu prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą sprawę. Odnośnie sytuacji majątkowej powoda, zdaniem Sądu, nie jest ona na tyle zła, aby nie był on w stanie udźwignąć ciężaru zasądzonej kwoty. Wprawdzie jego miesięczne dochody są niewielkie, ale równocześnie jest on właścicielem kilku nieruchomości, a ponadto w przedmiotowym postępowaniu działowym została na jego rzecz zasądzona stosowna dopłata od jego siostry. Występując z roszczeniem do Sądu, powód musi się liczyć się z obowiązkiem poniesienia – choćby w części – kosztów procesu w razie przegranej i winien odpowiednią sumę pieniężną na ten cel wygospodarować w domowym budżecie. Nie sposób również nie zauważyć, iż roszczenie powoda okazało się oczywiście bezzasadne, a i jego zachowanie w toku postępowania, w szczególności celowe dążenie do przedłużenia postępowania, nie może być

ocenione jako w pełni lojalne. W konsekwencji, zdaniem Sądu, nie sposób uznać, iż w przedmiotowej sprawie A. A. (1) zasłużył na potraktowanie w uprzywilejowany sposób i na zwolnienie go od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi.